

Odklad školní docházky: Udělá z dítěte lenocha?

„Jen ať si prodlouží dětství, povinností si ještě užije ažaž!“ To si myslí rodiče, když o odklad usilují. A někdy je další rok ve školce opravdu záchranou, jindy ale dítěti uškodí. Víte proč? Ne každé dítě, které umí počítat, už patří do první třídy.

19. 08. 2013 Eva Jedelská

K čemu je odklad dobrý?

Někteří rodiče spoléhají na čas – čekají, že dítě dozraje jako banán v supermarketu. Někdy se to povede, odborníci ale doporučují přírodě trochu pomoci. „Existují programy pořádané pedagogicko-psychologickými poradnami, které jsou zaměřené na rozvoj grafomotoriky, sociálních dovedností a myšlení. Některé školy zřizují přípravné třídy pro děti, u kterých lze očekávat potíže,“ upozorňuje Václav Mertin.

Čtenářka Ilona o odklad pro svého syna nežádala. „Míša byl věčně zasněný, uměl ale spoustu básniček a hezky kreslil. Víte, kdo mě přesvědčil, že první třídu zvládne? Ředitelka školy. Potřebovala ho, bydlíme na vesnici a dětí je tu málo.“ Ilona syna do školy poslala, už koncem září ale litovala. Klučina nestíhal, při hodině nechápal, co má dělat, spolužáci se mu posmívali.

Po Vánocích se Míša vrátil do školky. Těch řečí, které musel vyslechnout! Neúspěšný pokus se na něm podepsal, místo těšení má teď z první třídy hrůzu.

Škola má být pro radost!

„První třída má značné nároky na pracovní zralost dítěte. Musí vydržet poměrně dlouho v klidu v lavici a po celou dobu se soustředit na požadavky učitelky. Chvilka nesoustředění může znamenat, že nesplní úkol nebo že si zapomene poznačit, co má udělat doma,“ říká dětský psycholog Václav Mertin. A dodává: „Odklad se hodí pro všechny děti, u kterých máme sebemenší pochybnost o tom, že by první třídu zvládalo bez problémů.“

Vůbec totiž nejde o to, zda bude mít prvňáček v notýsku jedničky nebo černé puntíky. V první třídě se rozhoduje o tom, jaký bude mít dítě v budoucnu vztah ke škole a ke vzdělání. Určitě by tu nemělo zažít pocit, že je ze všech nejhorší, hloupé a neschopné.

Strach z neznámého

„Některé děti mají strach z každé změny a nové tváře. Představa, že přijdou do cizího prostředí, je pro ně stresující. Přechod jim můžeme ulehčit tím, že budeme o škole nejen mluvit, ale hlavně ji navštěvovat, a to ještě před zápisem. Osvědčilo se nám divadelní představení, které žáci ZŠ připravili pro naši mateřinku. Učitelky budoucích prvních tříd také navštěvují naše závěrečné besídky, takže se s nimi děti i rodiče mohou seznámit,“ popisuje učitelka MŠ Dana Broučková.

Sama mezi mrňaty

To Aniččini rodiče se rozhodli jinak. „Dostane odklad, nedovolím, aby z ní byl ve třídě otloukánek,“ prohlásil otec. Děti, které jdou do školy později, totiž stále přibývá. Ty šestileté jsou pak mezi sedmiletými až osmiletými spolužáky v nevýhodě, a hrozí jim dokonce šikana. A to i tehdy, když nezralé vůbec nejsou.

Anička tedy zůstala ve školce. Drobná, ale bystrá dívenka „propadla“ mezi prťata a přišla o nejlepší kamarádky. Bohužel, propásla i zlomové období, které u většiny dětí nastává právě kolem šestého roku, kdy jsou otevřené a připravené vstřebávat nové věci. Bylo to znát i na Aničce: hrála si „na školu“ se starší sestrou, v dětských časopisech vyhledávala hádanky, projevovala zájem o náročnější úkoly (dojít sama nakoupit...).

Zvídavost je dětem přirozená a měla by být rodiči podporována.

Nechte si poradit!

Rodiče, kteří váhají, zda své dítě poslat do školy, či ne, mohou využít poradenství v pedagogicko-psychologických poradnách. Je zdarma a najdete je v každém větším městě. K odkladu potřebujete i potvrzení jejich, nejen od pediatra.

Počítá do sta, ale tkaničku si nezaváže

Školní nezralost se projevuje v různých oblastech vývoje: fyzické, psychické i sociální. Zatímco v jedné může být dítě výrazně napřed (plynně čte), v jiné může mít potíže (nedokáže ovládat tužku či emoce). V každém případě, pro milující rodičovské oko je někdy obtížné vidět dítě nestranně. Jakých signálů byste si měli všimnout?

Dítě potřebuje rok navíc, když:

- **Nedokáže se soustředit a zaměřit na něco pozornost, nikdy nedostaví hrad z kostek ani nedomaluje obrázek.**
- **Nemá chuť se něco naučit, nechápe, proč by se mělo mořit s nějakými písmenky, když si chce hrát.**
- **Neovládá emoce, na neúspěch reaguje výbuchy vzteku nebo pláče.**
- **Má potíže přijmout učitelku jako autoritu (neposlouchá ji).**

- **Nezvládá sociální situace: pozdravit, poděkovat, požádat o něco, vykat dospělým, spolupracovat se spolužáky.**
- **Nevydrží u úkolu, který ho nebaví, déle než pár minut, uteče od něj.**
- **Nedokáže poznat a ohlídat si svoje věci, orientovat se na chodbách a v jídelně.**
- **Při hodině nedokáže překonat únavu, lehá si, po obědě má potřebu spánku.**

S dětmi je legrace

Školní docházka našich potomků je nevyčerpatelná studnice humorných historek – ty o **tahácích našich dětí** patří k nejlepším. Finty **malých simulantů** jsou ovšem také poučné!

